

Vejledning om oprettelse af lokale aktionsgrupper for perioden 2022-2027

20. maj 2022

Kolofon

Denne vejledning er udarbejdet af Netværkscentret,
Bolig- og Planstyrelsen, maj 2022

© Bolig- og Planstyrelsen
LAG sekretariatet
Slotsgade 1, 2. sal
4800 Nykøbing F

Tlf. 3330 7010 / LAG sekretariatet 4171 7830

E-mail: netvaerkscenter@bpst.dk
Websted: www.livogland.dk

Finansieret af
Den Europæiske Union

Indhold

1. Indledning	5
2. Hvad er lokalstyret udvikling gennem LEADER?	6
3. Proces for oprettelse af en lokal aktionsgruppe	6
4. Informationsmøde.....	7
5. Ansøgning om tilladelse til at etablere en lokal aktionsgruppe	8
6. Prioritering og godkendelse af ansøgningsskema om oprettelse af lokal aktionsgruppe	9
7. Stiftende generalforsamling.....	10
8. Ansøgning om godkendelse af lokal aktionsgruppe.....	12
9. Tilskud til at oprette en lokal aktionsgruppe og udarbejde en udviklingsstrategi	13
10. Udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi	14
11. Godkendelse af den lokale udviklingsstrategi	15
12. Bolig- og Planstyrelsens godkendelse af den lokale udviklingsstrategi	16
13. Indstillingsudvalg	17
14. Engagement af koordinator mhp. fortsættelse efter 1.1.2023.....	18
15. Muligheder for at klage	19
16. Straffebestemmelser	19
17. Lovgrundlag.....	19
Bilag 1 Oversigt over udpegede områder, hvor der kan etableres en lokal aktionsgruppe	21
Bilag 2 Indhold af ansøgningsskema om oprettelse af lokal aktionsgruppe	22
Bilag 3 Indhold af ansøgningsskema om godkendelse af lokal aktionsgruppe	23

1. Indledning

Denne vejledning beskriver skridt for skridt, hvordan lokale aktører kan oprette en lokal aktionsgruppe, der kan understøtte den lokale udvikling. Der kan oprettes lokale aktionsgrupper i udpegede områder, der følger kommunegrænserne, dog er visse små øer organiseret i Sammenslutningen af Danske Småøer udpeget som ét samlet område. Områderne er angivet i bilag 1.

Etablering af lokalstyret udvikling omfatter en række faser, som beskrives i denne vejledning:

1. Mobilisering af lokale aktører, der er interesserede i at medvirke til en positiv udvikling af lokalområdet.
2. Afholdelse af offentligt informationsmøde, hvor lokale aktører informerer om mulighederne for at deltage i lokalstyret udvikling.
3. Indsendelse af en ansøgning om ønske om at oprette en lokal aktionsgruppe til Bolig- og Planstyrelsen efter afholdelse af informationsmødet
4. Etablering af en lokal aktionsgruppe som en forening og valg af en bestyrelse finder sted på en stiftende generalforsamling.
5. Bestyrelsen udarbejder en ansøgning om godkendelse af den stiftede lokale aktionsgruppe.
6. Bolig- og Planstyrelsen godkender den stiftede lokale aktionsgruppe.
7. Bolig- og Planstyrelsen udbetaler et offentligt tilskud (fast beløb), som aktionsgruppen kan anvende til udgifter forbundet med oprettelsesprocessen og udarbejdelsen af lokal udviklingsstrategi.
8. Bestyrelsen står for at inddrage lokalsamfundet og udarbejde en lokal udviklingsstrategi, der fastsætter mål og indsatser for den lokale aktionsgruppes arbejde.
9. Bolig- og Planstyrelsen godkender de indsendte lokale udviklingsstrategier efter indstilling fra et Indstillingsudvalg. Når de lokale udviklingsstrategier er godkendt, er den lokale aktionsgruppe, som har indsendt udviklingsstrategien, også godkendt som tilskudsberettiget til at administrere og indstille projekter i perioden 2023-2027.

En lokal aktionsgruppe er en forening bestående af et partnerskab mellem lokale myndigheder, organisationer, foreninger, virksomheder og borgere med det formål at bidrage til udvikling af lokalsamfundet og landdistrikterne. Den lokale aktionsgruppe vælger en bestyrelse og en forperson, som sammen har ansvaret for at udarbejde henholdsvis en ansøgning om godkendelse som en støtteberettiget lokal aktionsgruppe og en lokal udviklingsstrategi. Arbejdet skal ske i samarbejde med medlemmerne af foreningen. Den lokale udviklingsstrategi er bestyrelsens vigtigste styringsredskab.

Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe skal som led i udmøntningen af strategien, prioritere og indstille projektansøgninger til tilskud hos Bolig- og Planstyrelsen.

Bekendtgørelse om oprettelse af tilskudsberettigede lokale aktionsgrupper i udpegede landdistrikter og fiskeriområder for perioden 2023-2027 danner grundlaget for denne vejledning. Den har til formål at fastlægge rammerne for oprettelse af lokale aktionsgrupper, der senere skal administrere henholdsvis dele af den danske strategiske CAP-plan for 2023-2027, den nationale FLAG-pulje i 2023, og evt. have mulighed for at få midler til FLAG-projekter under det danske hav-, fiskeri og akvakulturprogram i perioden 2024-2027.

2. Hvad er lokalstyret udvikling gennem LEADER?

Lokalstyret udvikling finder sted gennem en lokal aktionsgruppe og tager udgangspunkt i LEADER¹ principperne. En lokal aktionsgruppe er en forening bestående af et partnerskab mellem lokale og regionale myndigheder, organisationer, foreninger, virksomheder og borgere. Foreningen har til formål at bidrage til vækst og udvikling af lokalsamfundet.

Hensigten er at aktionsgruppen skal tilskynde til mobilisering af lokale ressourcer med henblik på at bidrage til lokalstyret udvikling af udpegede landdistrikter og fiskeriområder ved at yde tilskud til lokale projekter, der kan skabe vækst og udvikling.

LEADER metoden sikrer, at lokale borgere har indflydelse på udviklingen og skaber sammenhæng mellem de mange lokale udviklingstiltag. Lokale kræfter får ansvaret for at drive udviklingen og kan støtte projekter økonomisk og bistå i arbejdet. Desuden er et af målene at overføre viden mellem landdistrikter og fiskeriområder – både gennem nationale og internationale netværk og fælles projekter.

Der henvises til livogland.dk for yderligere information om LEADER.

3. Proces for oprettelse af en lokal aktionsgruppe

Der kan oprettes lokale aktionsgrupper i de geografiske områder, som er udpeget af Indenrigs- og Boligministeren. De udpegede områder følger kommunegrænserne, dog er visse små øer organiseret i Sammenlutningen af Danske Småøer udpeget som ét samlet område. I bilag 1 er de udpegede områder oplistet.

En lokal aktionsgruppe, der har afholdt informationsmøde og stiftende generalforsamling kan søge Bolig- og Planstyrelsen om godkendelse som lokal aktionsgruppe.

¹ Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale (Sammenhæng mellem indsatser til udvikling af landdistrikterne)

En lokal aktionsgruppe oprettes som en forening med egne vedtægter og bestyrelse. Oprettelsen påbegyndes ved mobilisering af lokale ressourcepersoner til et partnerskab. Partnerskabet afholder et informationsmøde om oprettelse af en lokal aktionsgruppe og informerer om mulighederne for lokalstyret udvikling. Efter informationsmødet indsendes en ansøgning til Bolig- og Planstyrelsen, som godkender ønsket om at danne en lokal aktionsgruppe i en given geografi.

Herefter indkalder partnerskabet til en stiftende generalforsamling, som efterfølgende ligeledes skal godkendes af Bolig- og Planstyrelsen. I sammenhæng med godkendelsen af foreningen, kan Bolig- og Planstyrelsen udbetale et tilskud (et fast beløb) til aktionsgruppen, som kan anvendes til udgifter relateret til oprettelsesprocessen, herunder til udarbejdelse af en udviklingsstrategi.

Udviklingsstrategien skal vurderes af et indstillingsudvalg, der indstiller til godkendelse hos Bolig- og Planstyrelsen. Først herefter vil den lokale aktionsgruppe i 2023 kunne godkendes som støtteberettiget i perioden 2023-2027, og dermed indgå i administrationen af tilskudsordningerne for LAG og FLAG.

4. Informationsmøde

Informationsmødet skal være åbent for alle og skal bekendtgøres med mindst 14 dages varsel i lokale aviser eller andre medier, der dækker de udpegede geografiske områder, hvor partnerskabet ønsker at oprette en lokal aktionsgruppe. Alle borgere over 15 år og med fast bopæl i det geografiske område er stemmeberettigede på mødet.

På informationsmødet beslutter de fremmødte ved simpelt flertal, om der skal udarbejdes en ansøgning om at kunne oprette en lokal aktionsgruppe i det geografiske område på en stiftende generalforsamling. På informationsmødet kan det også besluttet, om der skal søges samarbejde om oprettelse af en lokal aktionsgruppe med yderligere en eller flere nabokommuner, der er udpeget som områder, hvor der kan etableres en lokal aktionsgruppe.

Hvis de fremmødte på informationsmødet beslutter, at de vil søge samarbejde med yderligere en eller flere nabokommuner, og annonceringen af indkaldelsen til det pågældende informationsmøde ikke dækker dette yderligere område eller disse yderligere områder, skal partnerskabet indkalde til et nyt informationsmøde ved annoncering i alle de berørte kommuner.

Dagsorden for et informationsmøde anbefales at omfatte følgende punkter:

1. Valg af dirigent
2. Valg af referent
3. Valg af stemmetællere

4. Information om lokale aktionsgrupper, samt information om proces for arbejdet med at etablere en forening og arbejdet med at udarbejde en lokal udviklingsstrategi.
5. Afstemning (beslutning) om der skal oprettes en lokal aktionsgruppe i det geografiske område, hvor der er indkaldt til informationsmødet, eller om der skal søges samarbejde om oprettelse af en lokal aktionsgruppe med yderligere en eller flere nabokommuner, der er udpeget som områder, hvor der kan etableres en lokal aktionsgruppe – se bilag 1.
6. Drøfte svaret på de oplysninger, der kræves ifm. at der efterfølgende skal udfyldes et ansøgningsskema, (vedlagt som bilag 2), som skal indsendes til Bolig- og Planstyrelsen efter afholdelse af informationsmødet. Disse oplysninger er:
 - a. Bekræftelse på, at der har været repræsentanter til stede på mødet for hvert af de geografiske områder, den kommende aktionsgruppe påtænkes at dække (udfyldelse af deltagerliste).
 - b. Hvordan det sikres, at alle socioøkonomiske grupper inddrages i den fremtidige proces.
 - c. Hvordan aktionsgruppen på sigt vil have kompetencer og ressourcer til at kunne varetage opgaver fra 2023 og frem.
7. Valg af fremtidig kontaktperson for partnerskabet
8. Eventuelt.

5. Ansøgning om tilladelse til at etablere en lokal aktionsgruppe

Indhold i ansøgningsskemaet findes som bilag 2 til denne vejledning, og skemaet ligger på Livogland.dk – [link her](#).

Ansøgningsfrist

Ansøgning om at blive godkendt til at fortsætte arbejdet med at oprette en lokal aktionsgruppe skal være Bolig- og Planstyrelsen i hænde hurtigst muligt og senest den **1. juli 2022**. Man er velkommen til at indsende materialet tidligere, og Bolig- og Planstyrelsen vil løbende sagsbehandle indkomne ansøgninger.

Hvis fyldestgørende materiale indsendes senest den **24. juni 2022**, kan det forventes, at der foreligger en godkendelse den 4. juli 2022.

Kontaktpersonen, der er valgt på informationsmødet, skal indsende følgende til Bolig- og Planstyrelsen:

- Ansøgningsskema udfyldt med de påkrævet informationer og bilag
- Deltagerliste fra mødet (med angivelse af navn, e-mail adresse, geografisk tilhørsforhold og angivelse af hvilken af de 4 socioøkonomiske grupper, deltageren repræsenterer).
- Referat af afholdt informationsmøde (underskrevet af fremtidig kontaktperson og referent)

Bolig- og Planstyrelsen kan meddele dispensation fra fristen for indsendelse af ansøgningsskemaet. Ansøgning om fristudsættelse skal være begrundet og med angivelse af datoen for, hvornår det kan forventes, at ansøgningen kan indsendes. Ansøgningen om fristudsættelse skal være Bolig- og Planstyrelsen i hænde senest den **1. juli 2022**.

Hvor skal ansøgningsskemaet sendes til?

Skemaet med bilag skal sendes digitalt som pdf-fil til netvaerkscenter@bpst.dk.

Kopi af alt indsendt materiale bør opbevares af kontaktpersonen og videregives til bestyrelsen for den kommende lokale aktionsgruppe af hensyn til kontrol- og revisionsbesøg.

6. Prioritering og godkendelse af ansøgningsskema om oprettelse af lokal aktionsgruppe

Bolig- og Planstyrelsen vurderer ansøgningerne i forhold til de krav, der skal beskrives i skemaet og de vedlagte bilag. Dette betyder, at der vil blive lagt særligt vægt på følgende:

1. At der er tilstrækkelige ressourcer til rådighed i den enkelte aktionsgruppe til varetagelse af de forvaltnings-, overvågnings- og evalueringsopgaver, som aktionsgruppen skal varetage fra 2023 og frem. Dette kan fx sikres, hvis en aktionsgruppe dækker flere udpegede områder, så der økonomisk er grundlag for ansættelse af en eller flere koordinatore, der har ressourcer og kompetencer til at drive aktionsgruppen fra 2023 og frem. Det er også en mulighed at flere aktionsgrupper deler udgifter til ansættelse af en person, der har nødvendige kompetencer eller kommunerne i de pågældende geografier, indgår aftale med en kommende aktionsgruppe. En sådan aftale kan fremgå som et bilag til interessetilkendegivelsen.
2. At informationsmødet er lovligt afholdt, herunder at mødet er varslet med mindst 14 dage og bekendtgjort bredt i lokalområdet.

Bolig- og Planstyrelsen vil, efter sagsbehandling af ansøgningen, hurtigst muligt godkende ansøgningen. Når ansøgningen er godkendt, kan kontaktpersonen indkalde til en stiftende generalforsamling i foreningen for den lokale aktionsgruppe.

7. Stiftende generalforsamling

Når informationsmødet er afholdt og ansøgning om etablering af lokal aktionsgruppe er godkendt af Bolig- og Planstyrelsen, er næste skridt at afholde en stiftende generalforsamling i foreningen for den lokale aktionsgruppe. Hensigten er formelt at stifte en lokal aktionsgruppe som forening, og vælge en bestyrelse til at drive den lokale aktionsgruppe.

Den stiftende generalforsamling skal være åben for alle og skal bekendtgøres med mindst 14 dages varsel i lokale aviser eller andre medier, der dækker de udpegede geografiske områder, hvor partnerskabet ønsker at etablere den lokale aktionsgruppe.

Generalforsamlingens dagsorden skal som minimum indeholde følgende:

1. Valg af dirigent og referent
2. Godkendelse af vedtægter for foreningen for den lokale aktionsgruppe
3. Valg af forperson for bestyrelsen
4. Valg af medlemmer til bestyrelsen
5. Valg af revisor

Hvem kan være medlem af aktionsgruppen?

Borgere, der er over 15 år og har fast bopæl i aktionsgruppens geografiske område, kan blive medlemmer af den lokale aktionsgruppe, herunder være repræsentanter for lokale foreninger, virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Hvem kan vælges til bestyrelsen?

For at kunne opstille som kandidat til bestyrelsen ved den stiftende generalforsamling skal borgeren:

- Være til stede under generalforsamlingen eller afgive skriftlig fuldmagt forud for generalforsamlingen og tilkendegive, at vedkommende ønsker at blive valgt til bestyrelsen,
- Være over 18 år, og
- Have fast bopæl inden for den lokale aktionsgruppes geografiske område eller repræsentere en virksomhed eller organisation med adresse i området.

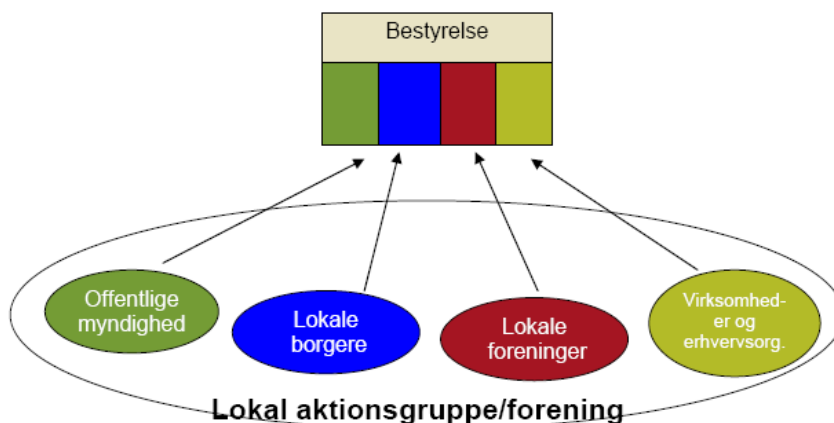
Generalforsamlingen vælger bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe, herunder forpersonen, samt suppleanter med angivelse af deres rækkefølge.

Bestyrelsen skal sammensættes af et ulige antal medlemmer, dog mindst 7, og bestyrelsen skal sammensættes af personer, der repræsenterer aktionsgruppens geografiske område, og som kan varetage interesserne inden for følgende socioøkonomiske grupper:

1. Lokale borgere,
2. Lokale virksomheder, erhvervsorganisationer og fagforeninger, herunder evt. fiskeriaktører,
3. Lokale natur-, miljø-, kultur-, borger-, og fritidsforeninger, og

4. Offentlige myndigheder.

Der skal endvidere tilstræbes en ligelig køns- og aldersfordeling i bestyrelsen.

Det skal sikres, at ingen enkelt af de ovenstående fire socioøkonomiske grupper alene kan udøve kontrol over beslutningstagningen.

Offentlige myndigheder kan på forhånd udpege medlemmer af bestyrelsen. Hver kommunalbestyrelse eller regionsråd kan udpege et medlem til bestyrelsen. I de tilfælde hvor aktionsgruppen kun udgøres af en enkelt udpeget område, kan den pågældende kommunalbestyrelse dog udpege flere offentlige medlemmer.

Eksempler på bestyrelsens sammensætning, hvor ingen enkelt interessegruppe alene udøver kontrol over beslutningstagningen:

1. Hvis der er to kommuner med, kan der udpeges tre medlemmer i gruppe 4 (regionen har også mulighed for at udpege et medlem). I givet fald skal der mindst udpeges fire medlemmer i grupperne 1-3.
2. Hvis der kun er en enkelt kommune med, og kommunen (og regionen) ønsker at udpege 4 medlemmer, skal der udpeges mindst fem medlemmer i grupperne 1-3.

Generalforsamlingen for den lokale aktionsgruppe fastsætter vedtægter for foreningen. Disse vedtægter skal som minimum omfatte de standardvedtægter, som fremgår af bilag 3 til Bekendtgørelse om oprettelse af tilskudsberettigede lokale aktionsgrupper i udpegede landdistrikter og fiskeriområder for perioden 2023-2027. Vedtægterne skal godkendes af Bolig- og Planstyrelsen.

Første bestyrelsesmøde

Forpersonen for bestyrelsen indkalder hurtigst muligt bestyrelsen til det første bestyrelsesmøde. Her skal bestyrelsen konstitueres sig selv med en næstforpersonen, en kasserer og evt. en sekretær. Dette møde kan finde sted i forlængelse af den stiftende generalforsamling.

Bestyrelsen skal efter den stiftende generalforsamling er afholdt, registrere foreningen på virk.dk som en uafhængig og almindelig, nonprofit forening. Desuden skal bestyrelsen oprette en NemKonto til foreningen.

8. Ansøgning om godkendelse af lokal aktionsgruppe

For at kunne godkendes som lokal aktionsgruppe, der er støtteberettiget til at modtage et tilskud på 190.000 kr., skal bestyrelsen indsende en ansøgning til Bolig- og Planstyrelsen. Dette kan ske når den lokale aktionsgruppe har afholdt den stiftende generalforsamling, har oprettet foreningen på virk.dk og har fået en Nemkonto.

Skema til ansøgning om godkendelse af lokal aktionsgruppe indeholder bl.a. følgende punkter:

- Angivelse af aktionsgruppens geografi
- Angivelse af hvorvidt der søges om oprettelse af en LAG, FLAG eller integreret aktionsgruppe
- Foreningens bestyrelsessammensætning med angivelse af, hvilken socioøkonomisk gruppe, de enkelte medlemmer repræsenterer
- Vedtægter for foreningen vedtaget på den stiftende generalforsamling
- Referat af den stiftende generalforsamling
- Dokumentation for at generalforsamlingen er bekendtgjort med mindst 14 dages varsel
- Aktionsgruppens oprettelse – CVR nr.
- Angivelse af NemKonto

Indhold af ansøgningsskemaet findes i bilag 3, og skemaet ligger på livogland.dk - [Link](#).

Når den stiftende generalforsamling er afholdt og ovennævnte formalia er på plads, sender bestyrelsen ansøgning om godkendelse af aktionsgruppen til godkendelse i Bolig- og Planstyrelsen.

Ansøgningsfrist om godkendelse af lokal aktionsgruppe

Fristen for indsendelse af ansøgning om godkendelse af lokal aktionsgruppe er den **14. oktober 2022**. Bolig- og Planstyrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation for denne frist. Ansøgningen skal være begrundet og med angivelse af datoen for, hvornår den lokale aktionsgruppe forventer, at man kan indsende ansøgningen. Ansøgningen om dispensation skal være Bolig- og Planstyrelsen i hænde senest den 14. oktober 2022.

Bestyrelserne i de lokale aktionsgrupper inviteres til at indsende ansøgningerne løbende, så snart generalforsamlingen er afholdt og formalia er på plads. Bolig- og Planstyrelsen vil løbende sagsbehandle indkomne ansøgninger. På denne måde sikres at der er fleksibilitet og at bestyrelserne har så meget tid som muligt til at samle partnerskabet og udarbejde udviklingsstrategierne.

9. Tilskud til at oprette en lokal aktionsgruppe og udarbejde en udviklingsstrategi

Samtidig med ansøgningen om godkendelse af den lokale aktionsgruppe, kan aktionsgruppen også søge Bolig- og Planstyrelsen om et tilskud på 190.000 kr. Tilskuddet kan anvendes til udgifter forbundet med at oprette den lokale aktionsgruppe og udarbejde en udviklingsstrategi.

Anmodningen om udbetaling af tilskuddet på 190.000 kr. fremgår som en del af ovennævnte ansøgningsskema om godkendelse af lokal aktionsgruppe.

Hvordan kan tilskuddet anvendes?

Tilskuddet kan anvendes til udgifter forbundet med at mobilisere og oprette en lokal aktionsgruppe. Tilskuddet kan desuden anvendes til udgifter forbundet med at forberede og udarbejde aktionsgruppens lokale udviklingsstrategi.

Tilskudsberettigede udgifter kan fx være udgifter til konsulentbistand, løn til medarbejdere, afholdelse af møder, forplejning, transport, husleje, markedsføring af aktionsgruppens aktiviteter og IT-udstyr og kompetenceudvikling.

Da de 190.000 kr. først udbetales efter Bolig- og Planstyrelsens godkendelse af den nye lokale aktionsgruppe, vil der være udgifter forbundet med annoncering, indkaldelse, afholdelse og planlægning af både informationsmøde og stiftende generalforsamling, som skal afholdes inden udbetalingen af midler.

Disse udgifter, der afholdes inden tilskuddet udbetales, kan mellefinansieres af fx en tilskudsberettiget aktionsgruppe i programperioden 2014-2020, en kommune eller på anden vis.

Dette kan ske ved fx at indgå en aftale med en nuværende lokal aktionsgruppe om at eksisterende koordinator kan hjælpe med at gennemføre processen. Alternativt kan der indgås en aftale med en selvstændig konsulent. Der kan også indgås aftale med en kommune eller anden institution om, at denne varetager opgaverne. Er der tale om aftaler der indbefatter udgifter på over 50.000 kr., skal der tjekkes for rimelige priser.

Bestyrelsen for den nye aktionsgruppe skal dog sikre, at alle udgifter til etablering af den nye aktionsgruppe og udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi afholdes endeligt af den nye aktionsgruppe, og bestyrelsen

skal kunne dokumentere dette gennem fakturaer fra den mellemfinansierende part, hvor de oprindelige fakturaer indgår som bilag. Det skal fremgå af fakturaen, at aktiviteten vedrører oprettelse af ny aktionsgruppe, fx med angivelse af ”afholdelse af informationsmøde vedr. opstart af ny LAG” eller lignende.

Bestyrelsen skal ikke indsende dokumentation for afholdte udgifter til Bolig- og Planstyrelsen, men skal til enhver tid kunne dokumentere, at udgifterne er anvendt til at dække omkostninger, der relaterer sig til at mobilisere og oprette en lokal aktionsgruppe og udarbejde en lokal udviklingsstrategi.

Følgende betingelser skal være opfyldt for at tilskuddet ikke skal tilbagebetales:

1. Bestyrelsen skal udarbejde en udviklingsstrategi, som har været i høring hos relevante offentlige myndigheder og godkendt af medlemmerne af den lokale aktionsgruppe.
2. Bestyrelsen skal indsende udviklingsstrategien til Bolig- og Planstyrelsen inden for en frist fastsat af styrelsen.

Overskydende midler fra de 190.000 kr., som aktionsgruppen ikke har kunnet anvende til oprettelse mv. af aktionsgruppen og udarbejdelse af udviklingsstrategien, kan ikke overføres til drift eller projektilskud i 2023 i den pågældende lokale aktionsgruppe.

10. Udarbejdelse af den lokale udviklingsstrategi

Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe skal igangsætte en proces med inddragelse af det lokale partnerskab, der medvirker til at udarbejde en lokal udviklingsstrategi. Udviklingsstrategien er bestyrelsens vigtigste styringsredskab ved prioritering og indstilling af projektansøgninger til tilskud fra 2023 og frem. Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe kan købe ekstern bistand, der kan være behjælpelig med udarbejdelsen.

Den lokale udviklingsstrategi skal afspejle anvendelsen af LEADER-metoden og som minimum omfatte:

- a) Angivelse af det geografiske område og den befolkning, strategien omfatter, herunder en beskrivelse af områdets befolkningssammensætning
- b) En beskrivelse af processen med at involvere lokalsamfundet og partnerskabet i udviklingen af strategien
- c) En analyse af udviklingsbehovene og potentialet i området (styrker, svagheder, muligheder og udfordringer)
- d) Målsætningerne for strategien og de planlagte indsatsområder, herunder målbare mål for resultater. Herunder også en beskrivelse af integrerende og innovative karakterer. Dette skal ses ift. de strategiske mål og indsatser, der bl.a. fremgår af den danske strategiske CAP-plan 2023-2027 og det danske Hav-, Fiskeri og Akvakulturprogram 2021-2027.
- e) En handlingsplan der beskriver, hvordan strategiens mål omsættes til aktiviteter.

- f) En redegørelse for forvaltnings-, overvågnings- og evalueringsordninger, der dokumenterer den lokale aktionsgruppes kapacitet til at gennemføre strategien, herunder også overvejelser vedr. specifikke evalueringsinitiativer
- g) En tilkendegivelse af hvordan og i hvilket omfang den lokale aktionsgruppes aktiviteter omfatter samarbejdsprojekter, herunder transnationale samarbejdsprojekter.
- h) En finansieringsplan, herunder den planlagte tildeling fra hver enkelt fond, og hvert enkelt berørt program

Skabelon til den lokale udviklingsstrategi og vejledning i udfyldning af skabelonen vil blive offentliggjort som selvstændigt dokument på Bolig- og Planstyrelsens hjemmeside livogland.dk og vil blive tilsendt kontaktperson/forperson for de lokale aktionsgrupper, som er blevet godkendt efter afholdelse af stiftende generalforsamling.

11. Godkendelse af den lokale udviklingsstrategi

Kun lokale udviklingsstrategier fra aktionsgrupper, der er etableret og godkendt af Bolig- og Planstyrelsen, kan komme i betragtning. Den lokale aktionsgruppe udarbejder udkast til den lokale udviklingsstrategi, som herefter skal godkendes i nedenstående rækkefølge:

1. De(n) berørte kommune/kommuner og region/regioner skal have udkast til den lokale udviklingsstrategi i høring. Frist for at komme med svar på høringen skal mindst være 14 dage.
2. Medlemmerne af den lokale aktionsgruppe godkender udkast til den lokale udviklingsstrategi. Udviklingsstrategien skal have været tilgængelig for medlemmerne i mindst 14 dage.
3. Herefter sender den lokale aktionsgruppe udkast til den lokale udviklingsstrategi til godkendelse i Bolig- og Planstyrelsen.

Høring i kommuner og hos regionerne

Når den lokale aktionsgruppe har udarbejdet udviklingsstrategien, skal den sendes i høring i den eller de relevante regioner og den eller de relevante kommuner, som er beliggende i den lokale aktionsgruppes geografiske område. Kommunerne og regionerne har herefter en høringsperiode på 14 dage til at svare på, om aktionsgruppens lokale udviklingsstrategi strider mod de kommunale og regionale planer og strategier.

Medlemmernes godkendelse af den lokale udviklingsstrategi

Når de 14 dages høringsfrist for kommuner og regioner er udløbet, og evt. tilretninger til udviklingsstrategien er foretaget på denne baggrund, skal den lokale udviklingsstrategi godkendes af aktionsgruppes medlemmer ved simpelt flertal. Udviklingsstrategien skal være tilgængelig for medlemmerne mindst 14 dage før afstemningen.

Eksempler for procedure for medlemmernes godkendelse

1. Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe sender (e-mail/post) sit udkast til lokal udviklingsstrategi til samtlige medlemmer af den lokale aktionsgruppe og beder dem om at sende deres bemærkninger til bestyrelsen inden for en frist på fx 14 dage.

Det bør fremgå af følgebrevet til medlemmerne, det er vigtigt at vende tilbage med en stemme, idet strategien skal godkendes med mindst halvdelen af de modtagne stemmer.

Eller

2. Bestyrelsen indkalder til en ekstraordinær generalforsamling, hvor bestyrelsen gennemgår sit udkast til lokal udviklingsstrategi. Udviklingsstrategien sættes herefter til debat og afstemning. Indkaldelse til denne ekstraordinære generalforsamling skal ske med en frist på 14 dage, på samme måde som indkaldelse til stiftende generalforsamling, se pkt. 7.

Afstemningsmetode og afstemningsresultat skal kunne dokumenteres, fx ved en opgørelse bekræftet skriftligt af forpersonen og 2 bestyrelsesmedlemmer eller ved et referat af en generalforsamling underskrevet i overensstemmelse med vedtægterne for foreningen for den lokale aktionsgruppe.

12. Bolig- og Planstyrelsens godkendelse af den lokale udviklingsstrategi

Når den lokale udviklingsstrategi er godkendt af aktionsgruppens medlemmer, sender bestyrelsen den lokale udviklingsstrategi til godkendelse hos Bolig- og Planstyrelsen. Bolig- og Planstyrelsen nedsætter et indstillingsudvalg (se pkt. 13), der vurderer og indstiller udviklingsstrategierne til godkendelse i styrelsen. Den endelige godkendelse af udviklingsstrategierne kan ikke finde sted før i 2023, hvor den kommende programperiode starter, og programmer og lovgivning endeligt er på plads.

Frist for indsendelse af udviklingsstrategien til godkendelse

Der vil være to frister for indsendelse af den lokale udviklingsstrategi. Det giver de lokale aktionsgrupper fleksibilitet ift. hele opstarts- og etableringsprocessen. Der vil ligeledes være to møder i indstillingsudvalget.

Den første frist er den 14. november 2022.

Den sidste frist er den 30. december 2022.

Bolig- og Planstyrelsen kan efter ansøgning meddele dispensation for den sidste frist for indsendelse af den lokale udviklingsstrategi. Ansøgningen skal være begrundet og med angivelse af datoen for, hvornår den lokale aktionsgruppe forventer, at man kan indsende den lokale udviklingsstrategi. Ansøgningen om dispensation skal være Bolig- og Planstyrelsen i hænde senest den 30. december 2022.

Først til mølle princippet

Som udgangspunkt vil de første 15 udviklingsstrategier, der modtages senest den 14. november 2022, blive behandlet på det første møde i indstillingsudvalget, som forventes at finde sted inden udgangen af 2022. De resterende udviklingsstrategier vil automatisk blive behandlet af indstillingsudvalget primo 2023. Skulle der i de første 15 udviklingsstrategier vise sig at være omfattende mangler, vil behandlingen af disse strategier blive udskudt til sidste runde, og de næste indsendte udviklingsstrategier vil komme med i første runde.

Hvor skal den lokale udviklingsstrategi sendes til?

Den lokale udviklingsstrategi skal sendes på e-mail til : www.netvaerkscenter.dk – og skal være indscannet med originale underskrifter.

Bestyrelsen skal opbevare en kopi af alt indsendt materiale af hensyn til kontrol- og revisionsbesøg.

Bestyrelsen for den lokale aktionsgruppe kan tidligst træffe beslutning om at indstille en projektansøgning til tilskud, når bestyrelsen har modtaget Bolig- og Planstyrelsens godkendelse af den lokale udviklingsstrategi, og når der er givet tilsagn om en tilskudsramme til drift af den lokale aktionsgruppe. Dette kan tidligst ske i 2023.

13. Indstillingsudvalg

Et indstillingsudvalg, der er nedsat af Bolig- og Planstyrelsen, vurderer de lokale udviklingsstrategier. Indstillingsudvalget er sammensat af repræsentanter fra regionale og lokale myndigheder, repræsentanter fra relevante interesseorganisationer og eksperter på området. En medarbejder fra Bolig- og Planstyrelsen er forperson for indstillingsudvalget.

Indstillingsudvalget vurderer de lokale udviklingsstrategier ud fra følgende kriterier:

- 1) Lokalsamfundets involvering i udarbejdelse af strategien, herunder partnerskabets bredde og repræsentativitet i forhold til sammensætning af lokalsamfundet.
- 2) Partnerskabets prioritering af tværgående samarbejdsrelationer.
- 3) Strategiens mål og indsatsers relevans.
- 4) Strategiens logiske sammenhæng og kvalitet.
- 5) Strategiens sammenhæng med kommunale, regionale og andre udviklingsindsatser.
- 6) Klar organisering og gennemsigtige beslutningsprocedurer i partnerskabet.
- 7) Kritisk masse i området – dvs. området har tilstrækkelig menneskelige, finansielle og økonomiske ressourcer til, at der kan skabes udvikling i området.

- 8) Strategiens innovative karakter.
- 9) Samarbejde og lokal forankring.
- 10) Budgettets prioritering i forhold til de strategiske mål og indsatser.

Indstillingsudvalget indstiller de udviklingsstrategier til godkendelse hos Bolig- og Planstyrelsen, som udvalget vurderer kan bidrage effektivt til at nå målsætninger i den danske strategiske CAP-plan 2023-2027 og i det danske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturprogram 2021-2027. Bolig- og Planstyrelsen godkender de lokale udviklingsstrategier på baggrund af indstilling fra indstillingsudvalget.

14. Engagement af koordinator mhp. fortsættelse efter 1.1.2023

Bestyrelsen for den godkendte aktionsgruppe kan indhente ekstern assistance til at bistå med arbejdet med at oprette en ny aktionsgruppe og udarbejde en lokal udviklingsstrategi. Assistancen kan fx være en koordinator, der kan fx ansættes eller være tilknyttet som konsulent. Tilskuddet på 190.000 kr. kan anvendes til at dække udgiften i 2022, jf. pkt. 9.

Hvis bestyrelsen for den nye aktionsgruppen ønsker at ansætte eller indgå kontrakt med en koordinator, som efter den 1. januar 2023 skal fortsætte som koordinator i den pågældende lokale aktionsgruppe (under forudsætning af, at den lokale udviklingsstrategi endeligt godkendes), skal dette konkurrenceudsættes på en af nedenstående to måder. Dette skal fremgå af aftalen med den ansatte eller konsulenten.

1. Ansættelse af koordinator i den lokale aktionsgruppe

Stillingen skal slås op offentligt. Der skal udarbejdes en jobbeskrivelse og der skal afholdes jobsamtaler. Bestyrelsen skal redegøre for grundlaget for beslutningen om ansættelse. Af kontrakten skal fremgå, at ansættelse efter 1. januar 2023 afhænger af, at den lokale udviklingsstrategi godkendes af Bolig- og Planstyrelsen.

2. Indgåelse af kontrakt med konsulentfirma

Konsulentaftalen skal i udbud, så flere konsulentfirmaer har mulighed for at byde ind på opgaven. Der skal udarbejdes en beskrivelse af de opgaver, som forventes varetaget, og der skal redegøres for hvilke kriterier, der vil blive lagt til grund for valg af konsulentfirma til varetagelse af opgaven. Det er også her muligt at indgå kontrakt med et konsulentfirma til varetagelse af koordinatorfunktionen efter 1. januar 2023, under forudsætning af, at den lokale udviklingsstrategi godkendes af Bolig- og Planstyrelsen.

15. Muligheder for at klage

Afgørelser, truffet af Bolig- og Planstyrelsen i medfør af Bekendtgørelse om oprettelse af tilskudsberettigede lokale aktionsgrupper i udpegede landdistrikter og fiskeriområder for perioden 2023-2027, kan ikke påklages til Bolig- og Planstyrelsen.

16. Straffebestemmelser

Efter landdistriktsstøttelovens § 12 straffes med bøde den, der

- Afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til bekendtgørelsen,
- Handler i strid med vilkår, der er fastsat i en afgørelse, der træffes i henhold til bekendtgørelsen,
- Undlader at afgive den dokumentation og de oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til bekendtgørelsen,
- Afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til bekendtgørelsen,
- Undlader at give kontrolmyndigheden adgang til virksomheden m.v. efter lovens § 9, stk. 1, eller
- Undlader at udlevere eller indsende materiale eller at yde kontrolmyndigheden bistand efter lovens § 9, stk. 2.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) straffeansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

17. Lovgrundlag

De gældende regler om tilskud til fremme af tilpasningen og udviklingen af landdistrikter og fiskeriområder fremgår af:

- EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2020/2220 af 23. december 2020 om visse overgangsbestemmelser vedrørende støtte ydet fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og fra Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) i 2021 og 2022 og om ændring af forordning (EU) nr. 1305/2013, (EU) nr. 1306/2013 og (EU) nr. 1307/2013, for så vidt angår midler og anvendelse i 2021 og 2022, og forordning (EU) nr. 1308/2013, for så vidt angår midler og deres fordeling i 2021 og 2022
- EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/1060 af 24. juni 2021 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond Plus, Samhørighedsfonden, Fonden for Retfærdig Omstilling og Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om finansielle regler for nævnte fonde og for Asyl-, Migrations- og Integrationsfonden, Fonden for Intern Sikkerhed og instrumentet for finansiell støtte til grænseforvaltning og visumpolitik
- EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og

finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013

- EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013
- EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING (EU) 2021/1139 af 7. juli 2021 om oprettelse af Den Europæiske Hav-, Fiskeri- og Akvakulturfond og om ændring af forordning (EU) 2017/1004
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1303/2013 af 17. december 2013 om fælles bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af landdistrikterne, og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om generelle bestemmelser for Den Europæiske Fond for Regionaludvikling, Den Europæiske Socialfond, Samhørighedsfonden, og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1083/2006.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1305/2013 af 17. december 2013 om støtte til udvikling af landdistrikterne fra den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af landdistrikterne (ELFUL) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1698/2005.
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1306/2013 af 17. december 2013 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 352/78, (EF) nr. 165/94, (EF) nr. 2799/98, (EF) nr. 814/2000, (EF) nr. 1290/2005 og (EF) nr. 485/2008.
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EF) nr. 809/2014 af 17. juli 2014 om gennemførelsesbestemmelser til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1306/2013, for så vidt angår det integrerede forvaltnings- og kontrolsystem, foranstaltninger til udvikling af landdistrikterne og krydsoverensstemmelse.
- Lov nr. 1360 af 16. december 2014 om Landdistriktsfonden.
- Lov nr. 19 af 4. januar 2017 om Hav- og Fiskerifonden
- Tekstanmærkning nr. 103 ad § 13.71.02.10 på finanslov for finansåret 2022 (udbetaling af tilskud til opstart)
- Bekendtgørelse nr. 331 af 22. februar 2021 om henlæggelse af visse opgaver og beføjelser til Bolig- og Planstyrelsen efter lov om planlægning, lov om udlejning af fast ejendom til ferie- og fritidsformål m.v. og camping m.v., lov om kolonihaver, lov om anvendelse af Frøstruplejren, lov om testcentre for store vindmøller ved Høvsøre og Østerild, lov om sommerhuse på fremmed grund, lov om Landdistriktsfonden og lov om Hav- og Fiskerifonden (delegation til Bolig- og Planstyrelsen og afskæring af klageadgang).

Yderligere oplysninger

Denne vejledning, ansøgningsskemaer m.m. findes på Bolig- og Planstyrelsens hjemmeside: [link](#)

Oplysningerne kan også fås hos:

- Netværkscentret: E-mailadresse netvaerkscenter@bpst.dk eller tlf. 4171 7830.

Bilag 1 Oversigt over udpegede områder, hvor der kan etableres en lokal aktionsgruppe

Udpegede LAG-områder

Udpegede områder, som følger kommunegrænser, angivet med kommunernes navne				Små øer udpeget som ét område	
Billund	Hedensted	Morsø	Struer	Aarø	Fur
Assens	Hjørring	Norrdjurs	Slagelse	Agersø	Hjarnø
Brønderslev	Holbæk	Nordfyns	Sorø	Anholt	Hjortø
Bornholm	Holstebro	Nyborg	Syddjurs	Askø	Lyø
Fanø	Ikast-Brande	Næstved	Sønderborg	Avernakø	Mandø
Favrskov	Jammerbugt	Odder	Thisted	Baagø	Nekselø
Faxe	Kalundborg	Odsherred	Tønder	Barsø	Omø
Frederikshavn	Kerteminde	Randers	Varde	Birkholm	Orø
Frederikssund	Langeland	Rebild	Vejen	Bjørnø	Sejerø
Faaborg-Midtfyn	Lejre	Ringkøbing-Skjern	Vesthimmerland	Drejø	Skarø
Guldborgsund	Lemvig	Samsø	Vordingborg	Egholm	Strynø
Gribskov	Lolland	Skive	Viborg	Endelave	Tunø
Haderslev	Læsø	Svendborg	Ærø	Fejøl	Venø
Halsnæs	Mariagerfjord	Stevns	Aabenraa	Femø	
	Middelfart				

Udpegede FLAG-områder

Udpegede områder, som følger kommunegrænser, angivet med kommunernes navne		Små øer udpeget som ét område	
Bornholm	Ringkøbing-Skjern	Aarø	Fur
Esbjerg	Struer	Agersø	Hjarnø
Frederikshavn	Thisted	Anholt	Hjortø
Gribskov	Ærø	Askø	Lyø
Hjørring		Avernakø	Mandø
Jammerbugt		Baagø	Nekselø
Kerteminde		Barsø	Omø
Langeland		Birkholm	Orø
Lemvig		Bjørnø	Sejerø
Læsø		Drejø	Skarø
Morsø		Egholm	Strynø
Norrdjurs		Endelave	Tunø
		Fejøl	Venø
		Femø	

Bilag 2 Indhold af ansøgningsskema om oprettelse af lokal aktionsgruppe

Skema kan findes på livogland.dk – [link](#)

Angiv hvilke geografiske område(r) (kommuner), den kommende aktionsgruppe vil dække.	
Bekræftelse på at der har været repræsentanter for hvert af de geografiske områder, den kommende aktionsgruppe påtænkes at dække.	<i>(Deltagerliste fra informationsmødet, med angivelser af navn og geografisk tilhørsforhold og fordeling på om man repræsenterer borger, forening, erhverv eller myndighed, vedhæftes.)</i>
Forklaring på hvordan det sikres at partnerskabet bestående af borgere, foreninger, erhverv og myndigheder, bliver involveret i den kommende proces.	<i>(Hvis der ikke er repræsentanter til stede på informationsmødet, der dækker alle gruppe i partnerskabet fra hvert område, kan det her angives, hvordan man sikrer, eller alternativt har sikret, at der er opbakning fra alle grupper.)</i>
Redegør for hvordan den kommende aktionsgruppe vil sikre tilstrækkelig administrativ kapacitet til de forvaltnings-, overvågnings- og evalueringsopgaver, som aktionsgruppen skal varetage.	<i>(Her kan evt. redegøres for anden type assistance eller finansiering ud over LAG/FLAG midler, eller administrativt samarbejde mellem aktionsgrupper, som fx kunne dele en ansættelse. Det kunne fx også være at en kommune eller erhvervsorganisation stiller lokaler eller kontorfællesskab til rådighed, regnskabsassistance eller lignende.)</i>
Hvornår og hvordan er Informationsmødet varslet?	<i>(Angiv her dato og hvor annoncering er foretaget – vedlæg skærmdump eller kopi af annoncering)</i>
Hvornår er informationsmødet afholdt?	<i>(Angiv dato for afholdelse af informationsmødet)</i>
Kontaktperson for fremtidig korrespondance	Navn: E-mail: Telefonnummer:
Referat af informationsmøde	<i>(Referat af informationsmødet, med angivelse af antal deltagere på informationsmødet og afstemningsresultat. Referatet kan skrives ind her i skemaet, eller kan vedhæftes. Referatet skal underskrives af fremtidig kontaktperson og referent.)</i>

Bilag 3 Indhold af ansøgningsskema om godkendelse af lokal aktionsgruppe

Skemaet kan findes på livogland.dk - [link](#)

Navn på den lokale aktionsgruppe	
Angiv hvilke geografiske område(r) (kommuner), den kommende aktionsgruppe vil dække.	
Angiv om det er en LAG, FLAG eller integreret aktionsgruppe	
Hvornår og hvordan er generalforsamling varslet?	(Angiv her dato og hvor annoncering er foretaget – vedlæg skærmdump eller kopi af annoncering)
Hvornår er generalforsamlingen afholdt?	(Angiv dato for afholdelse af stiftende generalforsamling)
Redegørelse for bestyrelsens sammensætning fordelt på de 4 socioøkonomiske grupper	(Vedlæg skema med angivelser af navn og geografisk tilhørsforhold og fordeling på om man repræsenterer borger, forening, erhverv eller myndighed.)
Angiv foreningens CVR nr.	(Aktionsgruppen skal oprettes i virk.dk som en uafhængig og almindelig non-profit forening)
Angiv bankoplysninger og konto nummer på foreningens NemKonto	(Aktionsgruppen skal oprette en NemKonto til foreningen)
Referat af den stiftende generalforsamling	(Referat af den stiftende generalforsamling vedlægges. Referatet skal være underskrevet iht. standardvedtægter.)
Foreningens vedtægter	(Vedlæg de vedtægter, der er godkendt på den stiftende generalforsamling)

Anmodning om udbetaling af tilskud på 190.000 kr.

På baggrund af ovenstående oplysninger, anmoder [LAG / FLAG XXX]

om udbetaling af tilskuddet på 190.000 kr. til dækning af udgifter forbundet med oprettelse af den lokale aktionsgruppe og udarbejdelse af udviklingsstrategi for aktionsgruppen.

Beløbet anmodes udbetalt til ovenstående NemKonto.

Underskrevet af tegningsberettiget for foreningen for den lokale aktionsgruppe